

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/11

FACULTATEA MEDICINĂ

PROGRAM DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și evaluării curriculare Facultatea de Medicină

Proces verbal nr. 8 din 15.03.18

Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină

Proces verbal nr. 4 din 20.09.17

Decanul Facultății dr. șt. med., conf. univ

Plăcintă Gh.

APROBATĂ

la ședința Catedrei de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală

Proces verbal Nr. 05 din 18.10.2017

Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof. univ.,

Anatol Nacu

CURRICULUM

DISCIPLINA PSIHIATRIE

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/11

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Cursul de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală reprezintă o componentă importantă din domeniul educației clinice. Psihiatria ocupă un loc vizibil între disciplinele medicale, inclusiv pe motivul la morbiditatea semnificativă a maladiilor psihice și gradul lor sporit de dizabilitate. Cunoașterea psihiatriei este necesară pentru toți medicii clinicieni. Acest lucru este determinat de frecvența solicitărilor la diferiți specialiști a pacienților suferinzi de diferite tulburări sau afecțiuni psihice, frecvent disimulate prin diverse simptome/sindroame somatice. La rândul lor, afecțiunile somatice cauzează diverse dereglări psihice, realizând o gamă largă de nozologii somato-psihice.

La ora actuală psihiatria este considerată una din disciplinele clinice cu o impresionantă dezvoltare științifică. Au fost puse baze noi în biochimia proceselor psihice. Acestea au permis optimizarea metodelor de tratament ale tulburărilor psihice. Acumularea continuă de date noi referitoare la substanțele bioactive - neuromediatorii și procesele de neurotransmitere, a noilor receptori pre- și postsinapitici, a noilor neuropeptide și proteine cerebrale au un rol major în comportamentul individului și al stării lui psihice. Elucidarea rolului perturbărilor biochimice și celulare cerebrale în geneza maladiilor psihice modifică considerabil conținutul conceptual al psihiatriei clinice.

Cunoașterea detaliată a mecanismelor instalării și particularităților tabloului clinic, cunoașterea evoluției maladiilor, și deopotrivă prevenirea și tratamentul eficace al tulburărilor psihice este indispensabilă disciplinei. O pregătire suficientă și abilitată în psihiatrie va permite viitorilor medici să evalueze corect diversele dereglări psihice, inclusiv în etapele timpurii de predispunere sau precipitare. Astfel, tactica terapeutică se focusează pe stabilirea diagnosticului precoce, prevenirea instalării maladiei și a eventualelor complicații sau agravare de comorbidități. Totodată, cursul de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală se orientează cu precădere pe aprecierea mecanismelor de bază în patogenia tulburărilor mintale, adicțiilor și tulburărilor de comportament, cu aprofundarea psihiatriei biologice. Programul de studiu în psihiatrie prezentat oferă cunoștințele necesare pentru însușirea metodelor de examinare a persoanelor cu afecțiuni sau perturbări psihice, efectuarea examenului psihic extins al pacienților, diagnosticarea maladiilor și acordarea asistenței medicale calificate potrivite. Se apreciază și rolul psihoterapiei, serviciilor comunitare și terapiilor sociale.

Conținutul cursurilor se structurează optim pentru a demonstra și semnificația la psihologia medicală, care prin obiectivele și modalitățile sale de cercetare, oferă posibilitatea unor mai bune precizări și aprecieri ale tulburărilor psihice, prin prisma evoluției și recunoașterii procesului patologic. Acest fapt este necesar întru diversificarea actului terapeutic și a modalităților de asistență medicală proiectată competent, cu evitarea de ambianță nocivă și alți factori de risc pentru manifestarea și agravarea maladiei mintale sau tulburărilor de comportament.

- **Misiunea curriculumului (scopul curricular) în formarea profesională**

Curriculumul are drept obiectiv major studierea etiologiei, mecanismelor patogenetice, criteriilor de diagnostic, manifestărilor psihopatologice, particularităților de evoluție, metodelor moderne de investigații, principiilor de farmaco - și psihoterapie a pacienților cu tulburări mintale și de comportament.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză, franceză.
- **Beneficiari:** studenții anului VI, facultatea de Medicină 1, specialitatea Medicină

I. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.11.O.109		
Denumirea disciplinei	Psihiatrie		
Responsabil (i) de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ. Anatol Nacu		
Anul	VI	Semestrul	XI
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	26	Lucrări practice	32
Seminare	33	Lucrul individual	29
Stagiu practic			-
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

- ✓ **La nivel de cunoaștere și înțelegere:**

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/11

- cunoașterea bazelor teoretice ale disciplinei și locul acesteia la nivelul practicii medicale generale;
- cunoașterea organizării sistemului de Sănătate Mintală în Republica Moldova și la nivel internațional;
- cunoașterea definiției, incidenței, epidemiologiei, aspectelor moderne de etiologie și patogeneză a tulburărilor psihice;
- cunoașterea manifestărilor clinice, clasificărilor contemporane și a particularităților examenului clinic;
- cunoașterea diagnosticului precoce, stărilor premorbide, criteriilor de diagnostic și de spitalizare, formularea diagnosticului, parcurgerea diagnosticului diferențial;
- cunoașterea evoluției, complicațiilor, pronosticului tulburărilor psihice;
- cunoașterea metodelor moderne de investigații instrumentale și de laborator;
- cunoașterea tratamentului medical - principii generale, indicații și contraindicații, complicațiile tratamentului.

✓ La nivel de aplicare:

- stabilirea statutului mintal al pacientului cu aplicarea metodelor actuale de evaluare psihiatrică ;
- depistarea și intervenția în principalele urgențe psihiatrice;
- inițierea unui tratament în cazul pacientului cu tulburări psihice și de comportament.

✓ La nivel de integrare:

- integrarea cunoștințelor în aprecierea statutului mintal a pacientului;
- aprecierea stării psihice în stabilirea unor diagnosticuri somatice;
- integrarea principiilor prestării serviciului de sănătate mintală în colaborare cu medicii specialiști de profil.

III. Condiționări și exigențe prealabile

Studentul anului VI necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul preclinic și clinic (fiziologie patologică, farmacologie clinică, biochimie clinică, boli interne, neurologie);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – comprehensiune, toleranță, compasiune, autonomie.

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		C	LP/S	L/I
1.	Sănătatea, esența sănătății mintale. Povara sănătății mintale. Servicii de sănătate mintală. Legislația internațională și națională în domeniul SM și Drepturile persoanelor cu tulburări mintale. Fenomenul de Stigma în sănătate mintală. Psihologia medicală - scop, obiective, istoricul disciplinei. Psihologia medicală a vârstelor. Boala și reacția psihologică la boală. Probleme psihologice ale bolnavilor cu diferite afecțiuni. Medicina psihosomatică.	2	3/3	3
2.	Metode de tratament în domeniul sănătății mintale. Reabilitarea psihosocială. Psihofarmacologia. Psihoterapia - scop, obiective, context istoric. Clasificarea metodelor psihoterapeutice. Indicații și contraindicații. Curente de bază psihoterapeutice - psihodinamic, bihaviorist, existential, transpersonal. Psihodiagnosticul, tehnicile sale - observația, anamneza, convorbirile, chestionarea, testele neverbale și proiective. Relația medic-pacient. Aspecte psihologice ale suicidelor. Moartea și doliul ca probleme ale psihologiei medicale.	2	2/2	2
3.	Psihanaliza. Dezvoltarea psihosexuală a personalității. Structura personalității. Mecanismele de apărare.	2	2/2	2
4.	Psihoterapia cognitiv-comportamentală. Modelul ABC de funcționare. Sensibilizarea sistemică, terapia aversivă etc. Analiza tranzacțională, geshtaltterapia, hipnoza clasică și ericsoniană, trainingul autogen.	2	2/2	2
5.	Psihiatria - scop, obiective, contextul istoric. Clasificarea tulburărilor mintale și de	2	3/3	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/11

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		C	LP/S	L/I
	comportament conform CIM-10 și DSM V. Psihopatologia generală: tulburările de percepție, de memorie și a intelectului, tulburările de gândire, a proceselor afective, psihomotorii și volitive. Semiologia tulburărilor de conștiință. Sindroamele psihopatologice: astenic, obsesivo-fobic, paranoic, paranoid, parafrenic, apato-abulic. Sindromul Korsakov. Sindromul Kandinski - Clerambault. Scale clinice de evaluare în psihiatrie.			
6.	Schizofrenia, etiopatogenie, forme clinice, evoluție, tratament. Tulburările schizotipale și delirante, diagnostic diferențial, tratament, pronostic.	2	2/2	2
7.	Tulburările bipolare (tip I, tip II, Ciclotimia). Tulburarea depresivă recurentă. Distimia. Actualitate, epidemiologie, etiopatogenie, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, evoluție, tratament. Retardarea mintală. Tulburări psihice în epilepsie.	2	2/2	2
8.	Tulburări nevrotice corelate cu stresul. Tulburări fobice de anxietate. Tulburare de panică. Tulburare de anxietate generalizată. Tulburare obsesiv-compulsivă. Reacție la stress sever și tulburări de adaptare. Reacție acută la stress. Tulburare de stress post-traumatică. Tulburare de adaptare. Tulburări disociative (de conversie). Amnezie disociativă. Fuga disociativă. Stupoare disociativă. Tulburări privind starea de transă și posesie. Tulburări motorii disociative. Convulsii disociative. Anestezie disociativă și pierdere sensorială. Tulburări somatoforme (tulburare de somatizare, tulburare somatoformă nediferențiată, tulburarea algică, tulburare hipocondriacă, tulburarea dismorfică corporală). Actualitate, epidemiologie, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.	2	3/3	3
9.	Tulburări mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive. Actualitatea problemei, epidemiologia, clasificarea, evoluția și dinamica alcoolismului. Psihozele alcoolice acute și cronice (delirium tremens, halucinoza alcoolică, paranoidul alcoolic, psihoza Korsakov). Beție patologică, expertiza. Particularitățile demenței alcoolice, principiile de bază în tratamentul alcoolismului. Tulburări mentale și comportamentale datorate utilizării opioizilor, canabinoizilor, catinonelor, stimulamentelor, sedativelor, hipnoticelor, cocainei, halucinogenelor, tutunului, solvenților volatili și altor substanțe psihoactive. Profilaxie, tratament, reabilitare, particularități la adolescenți.	2	2/2	2
10.	Tulburări mintale organice. Demența în boala Alzheimer. Demența vasculară. Demența în boala Pick, în boala Creutzfeld – Jakobs, în demența Huntington, în boala Parkinson, demența în boala HIV - SIDA. Sindromul amnestic organic Korsakov. Delirium organic. Starea halucinatorie organică. Tulburarea organică catatonă. Tulburări organice ale dispoziției. Tulburarea organică labil-emoțională (astenică). Tulburare organică de personalitate. Sindromul organic cerebral posttraumatic. Epilepsia posttraumatică. Probleme generale ale gerontopsihiatriei. Tulburări organice ce cauzează sindroame psihiatrice: tumori cerebrale, traumatisme cranio-cerebrale, tulburări demielinizante, boli infecțioase, tulburări endocrine.	2	3/3	3
11.	Tulburări de personalitate și de comportament la adulți. Tulburări de control al impulsurilor. Tulburări ale instinctului alimentar. Tulburări de somn. Tulburări mintale asociate cu puerperiul. Actualitate, epidemiologie, clasificare, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.	2	2/2	2
12.	Tulburări de dezvoltare profunde - autismul infantil, sindromul Rett, sindromul Asperger. Tulburări comportamentale și emoționale cu debut de obicei în copilărie și adolescență - tulburări hiperkinetice, tulburări de conduită. Actualitate, epidemiologie, criterii de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.	2	3/3	2
13.	Tulburări emoționale cu debut specific în copilărie - tulburare de anxietate a separării de copilărie. Tulburări de funcționare socială cu debut specific în copilărie și adolescență - mutismul electiv. Tulburări de ticuri. Enuresis neorganică, encopresie neorganică, pica sugarului și a copilului, bâlbâiala. Tulburări disociative tranzitorii (de conversie), care se	2	3/4	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 20.09.2017****Pag. 5/11**

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		C	LP/S	L/I
	produc în copilărie și adolescență. Actualitate, epidemiologie, criteriile de diagnostic, diagnostic diferențial, tratament.			
Total		26	32/33	29

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. Psihologia medicală. Psihopatologia generală.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească Psihologia medicală • să cunoască scopul, obiectivele, istoricul disciplinei • să cunoască psihologia medicală a vârstelor, esența sănătății mintale • să cunoască tehnicile psihodiagnosticului • să demonstreze principiile de funcționare a serviciilor de sănătate mintală, metodele de tratament în domeniul sănătății mintale • să comenteze problemele psihologice ale bolnavilor cu diferite afecțiuni, inclusiv psihosomatice • să dezvolte opinii proprii referitor la aspectele psihologice ale suicidelor, la moarte și doliu ca probleme ale psihologiei medicale • să dezvolte opinii proprii referitor la rolul relației medic-pacient • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea complianței terapeutice. • să integreze cunoștințele despre tehnicile psihoterapeutice și să le aplice în practica medicală. • Să definească Psihiatria • să cunoască modul și particularitățile de organizare a serviciilor de psihiatrie; • să cunoască clasificarea tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM-5; • să cunoască psihopatologia generală; • să cunoască sindroamele psihopatologice principale; • să cunoască scalele clinice de evaluare în psihiatrie; • să demonstreze principiile de tratament în psihiatrie, inclusiv în stări de urgență, reacțiile adverse ale medicamentelor; 	<p>Psihologia medicală - dezvoltare, obiective de bază, relații actuale și de perspectivă, relațiile psihologiei medicale cu alte discipline. Psihologia persoanei, componentele structurale ale personalității. Psihicul uman. Relațiile individului cu ambianța, familia și personalul medico-sanitar. Reacțiile subiectului în fața diferitelor situații sau persoane.</p> <p>Conceptul de sănătate și normalitate, rolul factorilor psihologici în cadrul maladiei, reacția psihologică legată de boală/comportamentul în boală.</p> <p>Sănătatea, esența sănătății mintale, povara sănătății mintale, servicii de sănătate mintală, problematica organizării psihologice a instituțiilor sanitare. Problema modelului de boală, importanța conflictului psihologic în declanșarea bolilor.</p> <p>Fenomenul de Stigma în sănătate mintală.</p> <p>Psihologia medicală a vârstelor. Aspecte speciale privind psihopatologia copilăriei, adolescenței și a senescentei. Adaptarea individului în școală, profesie, familie. Stadiile de dezvoltare ontogenetică.</p> <p>Boala și reacția psihologică la boală, probleme psihologice ale bolnavilor cu diferite afecțiuni, medicina psihosomatică.</p> <p>Relația medic-pacient, categoriile comportamentului interpersonal, psihologia „situațională” a bolnavului, informarea pacientului de către medic, medicul și pretențiile pacientului, consimțământul, formarea și educarea bolnavului, complianța pacienților.</p> <p>Aspecte psihologice ale suicidelor, factorii de risc în suicide, managementul pacienților suicidari.</p> <p>Moartea și doliul ca probleme ale psihologiei medicale. Motivele doliului, stadiile, doliul la părinți și copii.</p> <p>Decesul și moartea, reacțiile și managementul pacienților terminali.</p> <p>Metode de tratament în domeniul sănătății mintale - psihofarmacologia, psihoterapia, reabilitarea psihosocială, strategii de optimizare a actului terapeutic.</p> <p>Psihanaliza, mecanismele de apărare.</p> <p>Psihoterapia cognitiv-comportamentală, modelul ABC de funcționare. Sensibilizarea sistemică, terapia aversivă. Analiza tranzacțională, gestaltterapia, hipnoza clasică și ericsoniană, trainingul autogen.</p> <p>Psihodiagnosticul, tehnicile sale - observația, anamneza, convorbirile, chestionarea, testele neverbale și proiective.</p> <p>Psihiatria - dezvoltare, obiective de bază, relații actuale și de perspectivă, relațiile cu alte discipline.</p> <p>Clasificările tulburărilor mintale și de comportament conform CIM-10 și DSM-5. Psihopatologia generală-tulburările de percepție, memorie, a intelectului, tulburările de gândire, a proceselor afective,</p>

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic.• să integreze scalele clinice de evaluare și să le aplice în practica medicală.	psihomotorii și volitive, tulburările de conștiință. Sindroamele psihopatologic principale - astenic, obsesivo-fobic, paranoic, paranoid, parafrenic, apato-abulic, Korsakov, Kandinski-Clerambault. Principii de tratament în psihiatrie, reacții adverse ale medicamentelor. Scale clinice de evaluare în psihiatrie. Urgențe în psihiatrie.
Capitolul 2. Psihopatologia adultului.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească demența, alcooldependența, schizofrenia, tulburarea bipolară, distimia, ciclotimia, tulburările nevrotice, reacțiile acute la stres, tulburarea de stres post-traumatică, tulburările somatoforme, tulburările de personalitate și de comportament.• să cunoască actualitatea, epidemiologia tulburărilor mentale organice, tulburărilor mintale și comportamentale datorate utilizării de substanțe psihoactive, tulburărilor afective, corelate cu stresul, psihozelor endogene, tulburărilor disociative (de conversie), tulburărilor somatoforme, de personalitate și de comportament la adulți, tulburărilor de control al impulsurilor, tulburărilor ale instinctului alimentar, tulburărilor de somn.• să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea maladiilor;• să înțeleagă particularitățile psihopatologice relevante ale afecțiunilor mintale endogene și exogene la adult;• să demonstreze capacități de analiză a tipurilor de debut, particularităților evolutive,• să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;• să integreze cunoștințele despre metodele farmacoterapeutice și tehnicile psihoterapeutice asupra unui management terapeutic optimal.	Demența în boala Alzheimer. Demența vasculară. Demența în boala Pick, în boala Creutzfeld – Jakobs, în demența Huntington, în boala Parkinson, demența în boala HIV - SIDA. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Sindromul amestic organic Korsakov. Delirium organic. Starea halucinatorie organică. Tulburarea organică catatonică. Tulburări organice ale dispoziției. Tulburarea organică labil-emoțională (astenică). Tulburare organică de personalitate. Sindromul organic cerebral posttraumatic. Epilepsia posttraumatică. Psihozele epileptice. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Psihozele alcoolice acute și cronice (delirium tremens, halucinoza alcoolică, paranoidul alcoolic, psihoza Korsakov). Demența alcoolică. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție, principii de bază în tratamentul alcoolismului. Opioizii, catinonele, stimulantele, canabinoizii, sedativele, hipnoticele, cocaina, halucinogenele, tutunul, solvenții volatili și alte substanțe psihoactive. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție, principiile de bază ale tratamentului, profilaxie, reabilitare. Schizofrenia, tulburările schizotipale și delirante. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Tulburările afective. Depresia, Mania, Tulburările depresive majore, Tulburările distimice, Tulburările bipolare (tip I, tip II, Ciclotimia). Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Tulburări nevrotice corelate cu stresul. Tulburări fobice de anxietate. Tulburare de panică. Tulburare de anxietate generalizată. Tulburare obsesiv-compulsivă. Reacție la stres sever și tulburări de adaptare. Reacție acută la stres. Tulburare de stres post-traumatică. Tulburare de adaptare. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Tulburări disociative (de conversie). Amnezie disociativă. Fuga disociativă. Stupoare disociativă. Tulburări privind starea de transă și posesie. Tulburări motorii disociative. Convulsii disociative. Anestezie disociativă și pierdere sensorială. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Tulburări somatoforme (tulburare de somatizare, tulburare somatoformă nedefiniată, tulburarea algică, tulburare hipocondriacă, tulburarea dismorfică corporală). Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament. Tulburări de personalitate și de comportament la adulți. Tulburări de control al impulsurilor. Tulburări ale instinctului alimentar. Tulburări de somn. Tulburări mentale asociate cu puerperiul. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.
Capitolul 3. Psihopatologia copilului și adolescentului.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească autismul infantil.	Autismul infantil, sindromul Rett, sindromul Asperger. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască actualitatea, epidemiologia tulburărilor de dezvoltare profunde, tulburărilor comportamentale și emoționale cu debut de obicei în copilărie și adolescență, tulburărilor emoționale cu debut specific în copilărie, tulburărilor de funcționare socială cu debut specific în copilărie și adolescență;• să demonstreze rolul factorilor predispozanți, precipitanți și favorizanți în dezvoltarea și menținerea maladiilor cu debut în copilărie și adolescență;• să demonstreze capacități de analiză a structurii psihopatologice, specifice copiilor și adolescenților;• să înțeleagă particularitățile de evoluție ale bolilor mintale și de comportament la copii și adolescenți;• să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;• să integreze cunoștințele despre tehnicile psihoterapeutice și aplicarea lor în practica medicală.	<p>Tulburările hiperkinetice, tulburările de conduită. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Tulburarea de anxietate a separării de copilărie. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Mutismul selectiv. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Tulburări de ticuri. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Enuresis neorganică, encopresie neorganică, pica sugarului și a copilului, bătăia. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p> <p>Tulburări disociative tranzitorii (de conversie), care se produc în copilărie și adolescență. Actualitate, epidemiologie, tablou clinic, evoluție și tratament.</p>

VI. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ COMPETENȚE PROFESIONALE:

- CP1 Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază de organizare și funcționare ale psihologiei medicale și psihiatriei pentru asigurarea unui management adecvat al tulburărilor mintale și de comportament;
- CP 2 Cunoașterea solidă și aplicarea în practică a algoritmului investigațiilor psihologice și psihiatrice strict individualizat, ținând cont de vârsta persoanei, caracterul patologiei, de specificitatea, sensibilitatea, accesibilitatea metodelor de examinare și criteriilor de referire;
- CP 3 Înșușirea principiilor de cooperare cu pacienții ce suferă de tulburări mintale și de comportament, testarea și monitorizarea funcțiilor psihice ale persoanelor aflate la evidența medicului specialist, inclusiv screening-ul patologiilor psihice frecvente, aplicarea științelor medico-biologice în corelație cu științele clinice, pentru a ajunge la o adaptare optimă a pacienților și beneficiarilor serviciilor de sănătate mintală;
- CP 4 Posedarea la nivel profesional a principiilor de analiză, sinteză, evaluare, explicare, interpretare a proceselor psihice, stabilirea diagnosticului clinic prezumtiv, identificarea strategiilor principale de tratament în scopul profilaxiei maladiilor psihice;
- CP 5 Elucidarea cauzelor, condițiilor care influențează nivelul, structura și dinamica maladiilor psihice în rândul populației din RM și participarea activă în reabilitarea acestora.

✓ COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

- CT 1 Executarea sarcinilor cu responsabilitate, rigurozitate, punctualitate și perseverență în muncă. Asumarea răspunderii pentru rezultatele activității personale, precum și respectarea normelor și a valorilor de etică profesională.
- CT 2 Manifestarea în activitatea profesională a unei poziții civice active față de rezolvarea problemelor ce țin de sănătatea mintală și de prevenirea maladiilor psihice, promovarea și menținerea sănătății psihice în mass-

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/11

media.

- CT 3 Identificarea oportunităților de perfecționare continuă a competențelor profesionale și utilizarea eficientă a cunoștințelor obținute în vederea sporirii calității serviciilor prestate și reducerii numărului pacienților cu tulburări mintale și de comportament.

✓ FINALITĂȚILE DISCIPLINEI

- Să cunoască particularitățile de organizare a psihologiei medicale și psihiatriei;
- Să înțeleagă principiile de clasificare a tulburărilor mintale și de comportament;
- Să cunoască procesele psihice de bază și tulburările lor;
- Să fie apt să deducă cauzele posibile ale declanșării maladiilor psihice;
- Să cunoască particularitățile psihopatologice principale ale afecțiunilor mintale la adult, copil și adolescent;
- Să cunoască tipurile de debut, particularitățile evolutive ale bolnavilor cu tulburări mintale și de comportament;
- Să fie capabil de a aplica cunoștințele dobândite pentru optimizarea procesului terapeutic;
- Să poată informa pacientul despre utilizarea rațională a medicamentului, reacțiile adverse posibile, profilaxia și combaterea lor;
- Să fie capabil de a evalua locul și rolul psihologiei medicale și psihiatriei în pregătirea clinică a studentului-medic;
- Să fie competent de a utiliza cunoștințele și metodologia din psihologie medicală și psihiatrie în abilitatea de a explica natura unor procese patologice;
- Să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător;
- Să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare.

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialului din manual la tema respectivă, cu atenție și note de suport. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul semestrului
2.	Analiza problemelor de situație	Inițial este necesar de a analiza informația de la tema respectivă din prelegere și manual. Ulterior, pentru analiza problemelor de situație se impune rezolvarea sarcinilor în mod consecutiv și consecvent. Formularea unui diagnostic prezumtiv în baza analizei informației.	Volumul de muncă, rezolvarea problemelor de situație, abilitatea formulării concluziilor, orientarea în resurse adiționale și complementare.	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:

06

Data:

20.09.2017

Pag. 9/11

		Selectarea informații suplimentare la subiect după necesitate, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară.		
3.	Analiza cazului clinic	Descrierea cazului clinic. Rezolvarea problemelor apărute în analiza cazului clinic. Pronosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul semestrului
4.	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE-ul catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul semestrului
5.	Pregătirea și susținerea prezentărilor /portofoliilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului / prezentării PowerPoint – lucrul asupra conținutului și prezentării la tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare	Pe parcursul semestrului

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare utilizate

La predarea disciplinei psihiatrie, narcologie și psihologie medicală sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție cu studiul problemei). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, folii transparente). În cadrul lecțiilor și activităților extracuriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint.

• Metode de învățare utilizate

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Analiza** - Descompunerea imaginară a întregului în părți componente. Evidențierea elementelor esențiale. Studiarea fiecărui element ca parte componentă a întregului.
- **Analiza schemei/figurii** - Selectarea informației necesare. Recunoașterea în baza cunoștințelor și informației selectate structurile indicate în schemă, desen. Analiza funcțiilor/rolului structurilor recunoscute.
- **Comparația** - Analiza primului obiect/proces dintr-o grupă și determinarea trăsăturilor lui esențiale. Analiza celui de-al doilea obiect/proces și stabilirea particularităților lui esențiale. Compararea obiectelor/proceselor și evidențierea trăsăturilor comune. Compararea obiectelor/proceselor și determinarea deosebirilor. Stabilirea criteriilor de deosebire. Formularea concluziilor.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 10/11

- **Clasificarea** - Identificarea structurilor/proceselor pe care trebuie clasificate. Determinarea criteriilor în baza cărora trebuie făcută clasificarea. Repartizarea structurilor/proceselor pe grupe după criteriile stabilite.
- **Elaborarea schemei** - Selectarea elementelor care trebuie să figureze în schemă. Redarea elementelor alese prin diferite simboluri/culori și indicarea relațiilor între ele. Formularea unui titlu adecvat și legenda simbolurilor folosite.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea fenomenului. Imaginarea (grafica, schematica) a fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.
- **Experimentul** – Formularea unei ipoteze, pornind de la fapte cunoscute, cu privire la procesul/fenomenul studiat. Verificarea ipotezei prin realizarea proceselor/fenomenelor studiate în condiții de laborator. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.
- **Strategii/tehnologii didactice aplicate**
„Brainstorming”, „Multi-voting”; „Masa rotundă”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Controversa creativă”; „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”.
- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**
 - ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin:
 - (a) rezolvarea problemelor de situație,
 - (b) analiza cazurilor clinice
 - (c) lucrări de control
 - (d) referate
 - ✓ **Finală:** examen prin testare, examen oral și deprinderi practice

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Kaplan & Sadock. Psihiatrie clinică. Manual de buzunar. București, 2001 (Manual)
2. Oprea N., Nacu An., Oprea V. Psihiatrie. Chișinău, 2007 (Manual)
3. Prelipceanu D. Psihiatrie clinică. București, 2010 (Manual)

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 11/11

4. Tulburari Mintale si de Comportament, Clasificarea Internațională a Maladiilor, ed. X, revizia Australiana 2000, Organizatia Mondială a Sănătății, <https://www.hosptm.ro/files/drg/icd-10-am/cap05.pdf> (material electronic online)
5. World Health Organization. The ICD-10 Classification of Mental and Behavioral Disorders: Clinical descriptions and diagnostic guidelines, the Blue Book, World Health Organization. Geneva, 1992. <http://www.who.int/classifications/icd/en/bluebook.pdf> (material electronic online)

B. Suplimentară

1. Stahl S, Psihofarmacologie – ghidul prescriptorului, Callisto, Bucuresti 2012 (Manual)
2. Roussillon R, Chabert C, Ciccone A, Ferrant A, Georgieff N, Roman P Manual de psihologie și patologie clinică generală, București, 2010 (Manual)
3. Herron S, Abigail J The ASAM essentials of addiction medicine, Wolters Kluwer, 2015 (Manual)
4. Gelder M., Mayou R., Cowen P. Shorter Oxford Textbook of Psychiatry. IV Ed. Oxford University Press. New York, 2001 (Manual)
5. Санкт-Петербургский Государственный Медицинский Университет им. акад. И.П.Павлова, Кафедра Психиатрии и Наркологии, Электронный Учебник Психиатрия и Наркология www.s-psy.ru/obucenie/kurs-psihiatrii/5-kurs-lecebnyj-fakultet/electronnyj-ucebnik-po-psihiatrii (materiale electronice)
6. Nacu A., Revenco M., Chihai J. ș.a. Depresia (PCN). Chișinău, 2016, 71 p. (protocol clinic național)
7. Nacu A., Revenco M., Curocichin Gh., Chihai J. ș.a. Schizofrenia, Primul Episod Psihotic (PCN-9). Chișinău, 2016, 101 p. (Protocol clinic național)
8. Revenco M. Tulburări de personalitate. Clinica și evaluarea psihiatrico-legală. Chișinău, 2015, 216 p. (Monografie)
9. DSM-5. Manual de Diagnostic și Clasificare Statistică a Tulburărilor Mintale al Asociației Psihiatrice Americane, București, 2016 (Manual)
10. Suport de curs publicat pe site-ul www.psihiatrie.usmf.md (materiale electronice)